

ELŐKELŐ: :VILÁG

• HETENKÉNT MEGJELENŐ FOLYÓIRAT.
• A MAGYAR NEMES-TÁRSASÁG SZÁMÁRA.

ELŐKELŐ VILÁG

hetenkint (szerdán) megjelenő szépirodalmi és társadalmi folyóirat a magyar nemes társaság számára.

Előfizetési ára: Egész évre 16.-- Egyes szám40	Szerkeszti és kiadja: Lengyel Gizella.	Szerk. és kiadóhivatal: BUDAPEST, VII. ker., István-út 40. szánr.
--	--	---

Színház.

A fővárosi színművészek nyaralása, illetőleg pihenése már vége felé közeledik. Legelőször a Népszínház és a Magyar Színház fogja megkezdeni előadásait, a mennyiben már Szent István ünnepe előtt mindkét színház akcióba lép. A Vígszínház augusztus 18-án tartja első próbáját és első előadásait szeptember 1-én kezdi meg. A Nemzeti Színház és a Magyar Királyi Opera szintén csak szeptember hóban kezdenek működni.

A Fővárosi Színkörben csupa aktuális darabokat adnak. A Gésák című híres operettet igen szép kiállításban és jól betanulva adták elő. Szende Anna Mollyt, Sugár Aranka Mimosát, Krémer Vuncsit és Mihályi Katándot dicséretes buzgalommal személyesítették. Előadásra tüzettek Madarász, Uf király és a Koldusdiák.

Ledovszky Gizella, a Magyar Színház szubrette-je három estén át vendégszerepelt a Fővárosi Nyári Színházban. Hétfőn Lili címszerepét adta, kedden a Gésákban Mollyt és szerdán a Szulamithban Abigailt.

A Városligeti Színkörben Németh József és Gyöngyi Izsó vendégekkel új darabot adtak, melynek címe „A kolduló barát”. Irta: Kosta Károly, fordította: Csergő Hugó. A darab tetszett a közönségnek s a színházat zsufozásig megtöltötte.

A kolduló barát igen kedves ember falujában, szereti is mindenki. Bejáratos minden házba, ismeri mindenkinek a baját és örömmé változtatja át mindenütt a szomorúságot. Vannak csodatevő füvei, de leginkább a szavával gyógyít. Kibékíti a féltékeny molnárt a menyecskéjével, vitézzé varázsolja a papucshős szabót, megszelidíti a zsémbes szabónét, kiadja utját a nővadásznak és még sok egyéb jóságos cselekedetet művel. Közben a falusi legények és leányok mulatnak. Bécsben ezt a darabot Marton barát cím alatt háromszázszor adták.

A kolduló barátot igen szeretetreméltóan személyesítette Németh József, a Népszínház kedvelt komikusa. Gyöngyi Izsó a szalmaözvegy-papucshős-ből kabinet alakot teremtett s ugyancsak megneveztette a nézőket. Almási Iza kedves jelenség volt a molnárné szerepében.

A repertoirei felfrissítése mindenesetre kívánatos a színház bármely saison-jában; mert egy-egy darabnak a folytonos előadása, legyen az bármilyen jó — unalmassá válik. A fővárosi igazgatók azt gondolják, hogy a kasszadarabot adni kell ötvenszer — százszor, vagyis addig, míg csak van rá közönség, de ne feledjék az igazgató urak, hogy ezt csak akkor tehetik, ha saját szakálukra megy a dolog, de nem tehetik akkor, ha tekintélyes szubvenciót kapnak, mert azért nem egy — hanem több darabot is kell adni, még pedig olyanokat, melyek a színházba járó közönségnek tetszésére szolgálnak. Nemcsak az anyagi, de a szellemi sikert is szem előtt kell tartani.

Festetich Andor gróf, a vidéki színészet országos felügyelője Debrecenbe megy és tárgyalni fog gróf Degenfeld főispánnal és Simonfy Imre kir. tanácsos polgármesterrel.

A tárgyalás folyamán meg fogják beszélni, mint lehetne e nagy magyar városban állandósítani a színészetet. A tanácskozás híre örömmel tölt el mindenkit, a ki a magyar kultúra haladásának, diadalának lelkes híve.

ELŐKELŐ VILÁG

Szerkeszti és kiadja: LENGYEL GIZELLA.

Æ keresztény Magyarország 900 éves örömnépe.

Lázás sietséggel készülnek országszerte a keresztény Magyarország kilencszázados évfordulójának megünneplésére. Esztergom, Budapest, Fehérvár, Nagyvárad mind megannyi központ, mind megannyi helye a lelkesedésnek, hol ezer lángja fog megcsillanni a kegyeletnek, hol ezer tüze gyűl ki a hálának, Klío tiszteletének.

Esztergom a központ. Itt veszen részt az ország színe-java az ünnepeken. Itt teszen vallomást hitéről s nagy, szent ősehez való ragaszkodásáról felséges Urunk, Királyunk is Frigyes királyi herceg képviselőjében. Itt jelenik meg a hivatalos Magyarország. A lelkesedés nagy; nagy, mint a milyen még soha sem volt. Hisz átka volt az, örök átka a magyarnak, hogy összetartani nem tudott. S ime, a közös bajok és nyomorok, a közös veszedelem mintha közelebb hozná egymáshoz az embereket. Társadalmunk forrong, belélete nagy átalakulásban van, melyből mint óriás, edzett, megerősödött egységes magyar nemzet fog kikerülni, avagy a haszonleső pártok, titkos szövetségek önző politikájától megromolva, felekezeti harcokban meggyöngyülve, gyűlölettel az egész világ szegényére, romlása és bomlása csiráival szívében kerül ki, hogy csak névleg maradjon magyar, szívében, lelkében kozmopolita, valójában népsöpredék Isten, király és hazaszeretet fogalma és eszméje nélkül.

Szomoru jóslatok, rémképek ezek. De nemde, ép a lobogó fáklyák fényében lát az ember képzelete árnyakat el-elsurranni maga előtt! A lelkesedés öröme túlzengi a Kárpátok bérceit. Kilencszáz éves jubileumunk örömeinek hangjai messze bejárják az idegen földeket. Irigykedve nézik multunkat a nemzetek, boldogoknak magasztalnak. Irigylük szép örömeinket s cikkeikben egekig magasztalnak. S mi, mi még sem vagyunk önmagunkkal megelégedve. Mintha a keresztnek tiszteletére gyújtott százezer csillag fénye nem volna egészen tiszta, mintha az a tenger virág, tenger zászló, melyet Fides emlékének szórunk, tűzünk, még sem hirdetné a teljes örömet. S valóban így van. Az örömbe ürom vegyül. Vannak, kik ávatatlan kézzel nyultak az ünnepség rendezéséhez, s tapasztalat hiányában majdnem egyoldaluvá tették: pártünneppé; vannak ismét, kik érzékkel, igaz hazafiúi szeretettel nem bírván, a többiek örömét is meg akarták rontani szentségtelen kézzel, majd hivatalos színezetben akarva gátat emelni az öröm árnjának, az ünnepség menetének. Itt felekezeti válaszfalat emelt a protestantizmus és zsidóság, amott Lukacsiu szegényünnepe volt hivatva megromlani az ünnepséget.

Már pedig a kereszténység behozatala, annak fölvétele hazánkban kulturmozgalmi tényező. Szent István ezzel veté meg országát alapját, erre építé alkotmányát, ennek révén sorakozott Szent István országát, édes magyar hazánk a nyugot-európai civilizált államok sorába. A kereszténység szülé Szent Lászlóját, Hunyadyját s sok számos vitéz nagyságot, nemzetünk büszkeségét.

A kereszténység szerzé meg koronájának azt a fényt, melyben kilencszáz eszten-deje ragyogott, a kereszténység adott néki erőt, összetartást, ihletet és lelkesedést a Mária-zászlók alatt a duló török elleni harcokban. S addig hazánk, nemzetünk nagy volt, félt és rettegett. Nagyok voltunk a világ szemében, hősi nemzet, mind vitéz, mind ritka vitéz. Szóval, mind magyar. — Csak miután a protestantizmus származott át német földről, örökös ellenségünk s nemzeti önállóságunk vesztőhelyéről, csak akkor kezd bomladozni a magyar, pártokra szakítván a nemzetet, viszályt hintvén el közötté, kurucot és labancot csinálván a magyarból. E rém kezdett fenyegetni újból századunk végső éveiben felekezeti szellemben, hogy gyöngitse a magyart, kinek vére amogy is elfogyott a szabadságharc mezején. E rémet ébresztették fel álmából a lelketlen hazá-áru-lók, mert azok, kik kicsiny nemzetünket önhaszonból, nyomorult csengő érdek, hatalmi polcért ketté szakítani, benne a viszály magját elhinteni akarták. Ám az Isteni Gondviselés mégis szereti a magyart, végső perceiben világosítja meg eszét, hisz az ünnep, a tisztelet néki szól. Néki, a magyarok Istenének, kit mindenki tartozik tisztelni, előtte hódolatát bemutatni. A 900-dos örömnépe tehát nem politikai, nem felekezeti, de nemzeti ünnep Magyarország, a magyar nemzet ünnepe, melyet soká, soká, sok századon át tartson meg a Mindenható. Isten áld meg a magyart.

Dr. Schmiedt Ferenc.

Ésküvő.

Irta: HERCZEG JÁNOS.

A szép menyasszony végre boldog,
S im arca mégis oly fehér,
Az üdvözítő pillanatban
Szívébe tolult mind a vér.

Oly édesen esik a rég' várt
Igent most elsusognia,
Oh, nem is látja, mily szeliden
Tekint le rája Mária.

És lassan-lassan észrevétlen
Szememben égő köny terem,
Tündöklő szárnyon száll felém az
Örök, nagy, első szerelem.

Maholnap az ő homlokán is
Majd mirtuskoszorú ragyog,
Megborzadok a gondolattól
S némán magamba roskadok.

Gróf Apponyi Albert a békeparlamentben.

A nemzetközi békeparlament július 31-én tartotta első tanácskozását Luxembourgban. A szenátus palotája ez alkalommal zsúfolásig megtelt. Az ott időző magyarok, akik csak szerét tehették, mind megjelentek. Voltak ott angolok, amerikaiak, spanyolok, svédok, norvégok, németek, franciák, japániak.

Kezdetben a hangulat egy kissé nyomasztó volt, mert a küszöbön lévő szomorú helyzetek aggodalommal tölték el a kedélyeket. A kínai megszárlások, az olasz király meggyilkolása, az angolok irtó háborúja a búrok ellen, az anarkisták merényletei, mind olyan jelenségek, melyek az összes nemzetiséget a legérzékenyebben érintik.

Falliéres, a szenátus elnöke, megnyitván a gyűlést, beszédében kiemelte azt a haladást, melyet a világ a választott bíróságok eszméjének tett és megemlékezett a hágai békekonferenciáról. Felhívta a konferencia tagjait, hogy folytassák művüket és értesék meg nemzetükkel, hogy nagyobb dicsőség meghajolni a választott bíróság itélete előtt, mint véres diadalokat keresni a harcmezőn. Egy pár formális ügy elintézése után gróf Apponyi Albert lépett a színpadra, hogy megokolja a békebarát sajtó nemzetközi szövetségére vonatkozó határozati javaslatát.

Higgadtan, elszántan, lassan kezdte beszédét s oly precízül beszélt franciául, minden idegenszerűségtől menten, hogy a hallgatók közül többen kérdezték: Ki ez a francia, a ki most beszél?

— Mais il n'est pas Français, c'est un Hongrois, — mondták egymásnak. Annyi áll, hogy magyar ember ily tökéletes franciasággal még nem beszélt nyilvános helyen.

A hallgatóság minden szavára figyelt s a néma csendet, melyben beszélt — megzavarta az első taps.

— A háború — úgymond — szolgálhat egyes hadvezérnek, egyes fejedelemnek dicsőségére, de a népek tömegének mindenkor állandó csapása!

Aztán egyszerre láz, tűz fogta el a szónokot s beszélt közel egy óra hosszáig s midőn beszéde befejezéséhez ért, így szólt: „Itt, Franciaország szívében, francia szószerőről fordulok francia kartársaimhoz, hassanak oda, hogy az önök nagy nemzete most is élére álljon egy hatalmas nagy eszmének, mi magyarok örömmel hagyjuk meg az emberiség haladásának vezérszerepében.

Hatalmas taps és éljenzés. A szenátus elnöke, az ősz Falliéres fölállott helyéről és úgy tapsolt a szónoknak.

A Luxembourg-palotában soha így nem tapsoltak.

Apponyi Albertné szemében örömköny csillogott.

Csütörtökön Apponyi gróf elnökölt a francia szenátusban.

Gyűlés után a kiállítás magyar vendéglőjébe mentek. Apponyi gróf Berzevicy Albertné és neje közt foglalt helyet.

Zichy Jenő oda lépett Apponyi elé és magyar képviselőtársai nevében köszönetét

fejezte ki vezérének, a miért az egész magyar nemzetnek most ujabban oly nagy büszkeségére vált. Hieronymi, gróf Apponyi Albertnél köszöntötte fel.

Apponyi grófszerényen azt válaszolta, hogy francia beszédének nagy sikerét nevének köszönheti, a ki azt gondosan átnézte és alaposan megbírálta, s végül hozzátette, hogy legbüszkébb arra, hogy a kiállításon végig járva, azt tapasztalta, hogy a világpozícióban immár méltó helyet foglalunk el.

Nyaralás.

Irta: KOCSIS GIZELLA.

— Te Manca, látod a mama homlokán azt a veszedelmes vízszintes vonást?

— Na — és?

— Hát semmi, nevetett vissza a kisebbik Pásztori leány — a ki vakmerően, felsőbb anyai beleegyezés nélkül átkeresztelte önmagát az arisztokratikus Paca névből a demokratikus Palikára — csak azt akarja az a ránc velünk elhítni, hogy mi az idén ismét nagy uri módon valami fészekben fogunk nyaralni, meglásd!

Egyet perdült a cipője sarkán, aztán a tízennégy esztendő múlt leánykák kivételes észjárásával kidalolta magát a szobából; egyik lábán végig ugrált a kertben, míg kiszemelt magának egy alkalmas helyet, végre a csipkés kötény és fehér ruha rovására valóságos gyönyörűséggel hemperedett le a fűbe.

Ezalatt odabent Pásztoriné — a ki valamikor vidéken bizonyult hasznavehető üzlettársnak a kettős létrán kifejtett gyakorlati ügyessége által a festett kartonok és mosószövetek leemelésében — komoly méltósággal teli taglejtéssel adta tudtára idősebbik leányának, hogy jövő hó elején nyaralni mennek. Nem ugyan fürdőbe, mert csak a külföldi fürdő az elegáns, így emlékezett legalább Karsai doktorné szavaira, a kiről pedig tudvalevő arisztokratikus származása, a miért Pásztoriné soha sem érintkezhetett vele ama keserűség nélkül, a mit amannak tulsúlyban álló fensőbbisége okozott. Az igazi előkelőséget az arisztokratikus születés külsőleg biztosítja ugyan, de alapjában benne fekszik az ember vérében, a miből aztán kibontakoznak a lélek, a szív, az ész fonséges harmoniájának ama finom árnyalatai, melyeket még nem festett meg festői ecset és nem irt le gyarló emberi kéz és a mit minden törekvése dacára sem tudott elsajátítani Pásztoriné sem az ő, sem a leányai számára.

Pedig módfelelt igyekezett az előkelőség nyomdokán haladni és áldozta az időt az igazi uriaszony szokásainak tanulmányozására, utánzására. De hiába, ennek gyakorlati kivitele rengeteg bosszúságába került és hihetetlenül közel veszedelemmel fenyegette igazi terveit. Olykori ügyetlensége világosan újra bizonyította a benne lakozó üzleti szellemet s a parfümös szoba levegőjébe még mindig belevegült a különféle papírzacskókban szerényen meghúzódó fűszerillat.

A mit a téli napok, esték rosszul takart igazságai elárultak, azt megcáfolni voltak hivatva a nyári kirándulások; a nagyobbik lánya ügyesen segédkezett neki, de a kisebbik, oh! azt már most is szomorú szívvel tapasztalta, ebből minden körülmények között kiűt a parvenü.

Manca kisasszony tehát, ki már végig lejtett a főváros egynéhány farsangjain, hideg nyugalommal és előkelő blazirtsággal adta tudtára a délutáni zsúrra összegyűlt hölgyeknek, hogy a város kiállhatatlan forrósága elől valami fenyves vidékre menekülnek nyaralni, aztán jóleső gyönyörűséggel vélte az irigy tekintetek fölgyulladását észrevenni.

Ezek a zsúrozó hölgyek ez idő szerint mind szerényebb anyagi viszonyok között élők, igaz, de az teljesen mindegy, kik szerzik meg az embernek az ilyen modern élvezetet, a mit képzelt nagyságunk érzete okoz. Azok, a kik fölötté állottak, legfőlegb megszűnnek őt a jövőben csak úgy leereszkedőleg, a barátságának alamizsnájával megajándékozni.

Egyelőre megelégedett az eredménnyel; a többit, azt, hogy őt is, hozzátartozóit is, egyenrangúknak tekintsék a magasabb körök, a nyaralás jövőjébe vetett erős hittel várta.

Titokban Hámory Feriről álmodozott, a főispáni titkárról, ki magas összeköttetései révén ma-holnap biztos főispán. Hámory Feri, az igaz, még nem foglalkozott gondolatban sem Pásztori Mancával, de hát a mai világban észre kell vételnünk magunkat, ez a fő. Végre, szegény ember nem jár nyaralni s a pénz a legelső kapacitás.

Ilyen, évente megismételt elvekkkel indultak el valami torontáli kicsi faluba, a hol

jóképű svábok hiányos öltözékben sétáltak le-föl szárazban poros, esőben bokáig érő sáros utakon. Nyugodni nem lehetett nappal a hőség és legyektől, éjjel a kutyaugatás, libagágogás, reggel a borjubögés s a tehéncordát összehívó kürtölés idyllikus hangzavarától.

Pásztoriné és Manca kisasszony a mátyások lemondásával túrták a hosszú napok, hetek ezer kényelmetlenségét, unalmát, míg a nyaralás végnapjai el nem érkeztek. Palikának azonban vígan folytak a napjai.

Mikor elérte a 15-ik évét, lebontogatta ruhája szegélyeit. Ez ellen sem a mama szigorja, sem Manca kisasszony ellenkezése — mert előrehaladott korát testvérkéje szoknyácskájával takargatta — nem tehetett semmit. Palika az ő különleges kicsi szivecskéjét olykor bámulatosan meg tudta keményíteni. Ilyenkor a mama könnyei és siránkozó szavai, melyek mind Mancika jövőjére irányultak, hatástalanul pattantak le róla. Mert Palika meg volt róla győződve, hogy ez az ő mostani kinlódásuk itt ebben a porfészekben olyan hiábavaló, akár csak a mamának az a józan előrelátása, a mivel őt Leckés Pistától különféle ürügyek alatt távol tartotta. Ez ürügyek majdnem mind a születés és magas összeköttetésekre vonatkoztak, de Palika úgy találta, hogy mindeme érthetetlen leckék dacára legkedvesebbek mégis azok az órák, a mit ott tölthet a kert végében, hol az iskolakert szomszédsága határolja az övéket.

Ott lakott Leckés Pista is, a ki, az igaz, csak most kapta a képesítő okmányát és nem viselt a falusi tanítói méltóságnál magasabb hivatalt, de kedves volt és ideális, szerelmes és ábrándozó, hogy Palika igaz gyönyörűséggel nézegette magát amannak csillogó, sötét szemében. Együtt kacagtak, nevettek naponta és bármily légmentesen zárta el Pásztoriné úgy ebéd után a szobát — mikor egy küssé megfélemedezni a világról szintén uri szokás — Palika valahogy kileste azt a pillanatot, mikor a mama oly neveletlenül horkolt és ekkor Morpheus protekciójával ott hagyva a nyaralás idejére bérelt földes palotát, tele örömmel osont ki az ő legédesebb paradicsomkertjébe, Leckés Pista szomszédságába, a kinek az apja, anyja parasztgúnyában hordta össze úgy aratás idején a buzát.

Édes, aranyos, úgy szeretlek — csacsogta Palika és odaszoritotta hamvas arcát a fiu arcához és szerelmes szívének teljes boldogságában, mint valami hízog, doromboló kis cica, csókolta össze annak arcát, szemét, ajkát, nyakát, sőt — oh, mama, ébredj álmaidból! — a szerelem legigazabb jeléül, a kezét is. Aztán odahajolt a vállára és szótlanul, könyvtől ragyogó szemekkel hallgatta szerelmes szívüknek hangos dobbanását és mondta el újra meg újra azt az egyetlen szót, a mibe beleolvadt lelkének legszen-
tebb érzelme:

— Szeretlek . . .

Föltette újra meg újra a kérdést, az egyetlen, a mi érdekelte:

— Szeretsz-e?

Mikor ez az áhitattal teli kérdés ellebbent pici ajkairól s szemei kíváncsian rápadtak az ifju ajkára, a magasba nyuló piros-fehér virágu paszulykarók mögül előkerült a napsugaras élet színjátékából, szerep nélkül kifeledett mama.

Oh! én elismerem, hogy a faluzás kellemét praktikus tervekkel összekötő mamák nem viselhetnek kellő tisztelettel ideális lelkek, szivetrézzégitő érzelmeik iránt és azért nem tudok rájuk haragudni, mikor öröktől fogva mindig és mindig ott teremnek és kiméletlen kézzel az ábrándok és álmok rózsás fátyolát letépi ilyenforma szavakkal: Palika, rögtön betakarodj a szobába; maga pedig fiatal ur, előbb növeszsze meg a bajuszát!

Nem hiszem, hogy ennél nagyobb sértés érhet-e valaha ideális sziveket, valamint nem hiszem azt sem, hogy az ilyen sértés égbe ne kiáltana bosszuért.

Hogy Palikával milyenképpen folytatódott a magyarzó tárgyalások, nem tudom, csak arra emlékszem az örök szerelem bizonyosságául, hogy másnap a lugas fala mögül ilyenféle vigasztaló szavak hangzottak felém: szeretlek Pistám, soha, de soha nem leszek másnak a felesége, esküszöm neked a lelkem üdvösségére, hogy boszut állok a mamán. És most csókold meg utoljára, mert még ma utazunk. Konstatálni akarom, hogy az volt tényleg az utolsó csók és hogy Palika komoly esküjétől megremegett még a fűszál is.

Pásztoriné és Mancsi kisasszony teljes felháborodással csomagoltak és másnap hat heti távollét után ismét bevonultak a városba, a régi ismerősök közé.

Pásztoriné úgy érezte, az arisztokratikus doktorné kevesebb tartózkodással ölelte magához, Mancsi meg úgy találta, Hámory Feri érdeklődik 26 éve iránt. Ugy beszéltek a következő zsúron, mintha a Tátra fenyvesei között álmodták volna át a nyarat, hol Mancinak a közeli birtok tulajdonosa, gróf Serényi udvarolt komolyan, Palikába pedig

halálosan belé bolondult egy fess huszárkapitány s ők állandóan terített asztal mellett látták az egész környék előkelőit, a mi természetes, rengeteg pénzbe került. Maga a szakácsné 50 koronát zsebelt be havonként, szobalány és egyéb cselédség pedig annak kétszeresét emésztette föl. A gróf naponta pompás négyesfogattal hajtatót az udvarra és nem egyszer vitte Mancikát sétakocsizásra, mikor a mama, Palikával és a kapitánynyal külön fogaton követte őket. Azt azonban elhallgatták, hogy a faluban egy hintó fia sem volt, az egész környéken pedig még egy bakát sem lehetet volna pénzért mutogatni, annál kevésbé egy kapitányt. Hogy a városban adott uzsonnák tekintélyes összegét tulajdonképpen a nyaralás keserveivel takarították meg, azt nem szokás elárulni.

Palika, a ki a lépcsőházban osztogatta gondtalanul régi pajtásainak a viszontlátás öröméből fakadt csókokat, kuszált hajjal repült be a számos tagu társaság közé, aztán, mint valami hirtelen keletkezett zápor peregtek ajkáról a szavak: igen és tudják meg, én menyasszony vagyok!

— Ah, a kapitány?

Egyszerre sokak ajkán lebbent ki a csodálkozás sokatmondó „ah“-ja; a mama és Manci tiltakozó szavát pedig elfojtotta Palika lármás csacsogása, mikor folytatta:

— Kapitány? No igen, az én kapitányom, akinek én mindenkor engedelmes alattvalója leszek. A kapitányom egy szerény, falusi tanító és ott lakik lent Torontálban, ahol mi is hat hétig, földes, padlózatlan szobában védekeztünk a legyek és szunyogfiak bizalmas legyintése ellen, a jegyzőt kivéve pedig még az én aranyos Pistám érdeklődött az angol férfidivat iránt.

* * *

Ugy hallottam utána, hogy Pásztoriné valami szóval, csöndes, kis faluban huzódott meg, Manci 30 éves korában is Hámory Feri rossz izlésén szörnyűködött — mert a főispán hugát vitte oltár elé — Palika pedig széles jókedvvel csicsergett az ő magaválasztotta párjának arról a boldogságról, a mely ott született a magasba nyuló paszulykarók diszította parasztkert tövén.

Mi a szív?

Irta: SÁNDOR MIKLÓS.

Nem lehet azt leírni, hogy mi a szív,
Becsülni csak úgy lehet ha nagyon hív,
Ha nem magát ápolgatja legjobban,
Az árvákat meglátja a nyomorban.

S bár fellendül minden igaz, szép hangra,
Örömmel vár a virágos tavaszra,
Még sincs benne semmi egyéb érzelem,
Mint a tiszta, ártatlan, hű szerelem.

Ha meglátszik rajt' az égi eredet,
Megvan benne a hit, remény, szeretet...
Ilyen szive nagyon ritkán van másnak,
Mint a ki ezt szüli — a jó anyának!

Sándor király esküvője.

Szerbia fővárosa ünnepi díszet öltött magára. Vasárnap, augusztus 5-én ment végbe Obrenovics Sándor esküvője Lunyevica Draga asszonynyal.

Erre a nem mindennapi eseményre az ország minden részéből nagy küldöttségek jöttek Belgrádba, hogy tanui legyenek az ifju király esküvőjének. Belgrád falai közt vagy harmincezer ember tolongott, a kik között idegen vendégek is igen sokan voltak. A merre a nászmenet elhaladt, a katonaság kettős sorfalat állott. Délelőtt Sándor király a menyasszony házához hajtatót, a hol már a tanúk vártak a fejedelemre. Tanúk voltak: Manzurov, orosz ügyvivő, a cár küldötte, Nesztorovics, a szkupstina elnöke és Marchand francia rendkívüli követ, továbbá a király és a menyasszony rokonai.

A nászmenet a menyasszony lakásáról indult el. Elöl lovagolt egy század testőr, ezt követte az ifju nászpár nyitott hintója.

Mikor a nászmenet a templomhoz ért, a bejáratnál Innocencius metropolita fogadta a mátkapárt fényes segédlettel. A metropolita megáldotta az ifju párt s aztán bevezette a templomba.

A templomban már akkor ott várta a királyt és menyasszonyát az egész diplomáciai kar. Valamennyien megjelentek, kivéve az angol és az olasz követeket, a kiket gyászuk tartott vissza. Jelen voltak továbbá a konzulok és a főbb tisztek és a volt miniszterek.

A metropolita nagy segédlettel vezette a királyt és menyasszonyát a baldakin alá. A menyasszonyon gyönyörű selyemruha volt, nehéz szövetből, drága díszszel. Uszályát két nemzeti ruhába öltözött kis leány vitte. A menyasszony fején diadém-ék ragyogott. Az esketés az orthodox egyház szabályai szerint történt s eltartott egy egész óráig.

Azután a metropolita beszédet intézett az egybekeltekhez, a kik a királyi székben állottak. A beszéd után következtek az egybegyültek szerencsekívánatai. Ezek közt első volt a metropolita, kinek a királyné kezét csókolt, a ki aztán homlokot csókolt a királyt.

A püspökök és a főrangú személyiségek kezét csókoltak a királynénak, a hölgyek is, a kiket aztán viszonzásul a királyné arcon csókolt.

A király feltünően boldognak érezte magát.

A templomból a násznép a királyi konakba ment. A nép ezrei éljenezte a királyi párt és az ablakokból kendőket lobogtatott.

Tárca-levél.

Schönbrunn, 1900. július 31.

Minden olyan szép itt, fölemelő és varázsos. A lélek szárnyal, a szív erősebben dobog, a test tüzel. Ismeretlen érzések szállják meg az embert, bolyongván az eleven sövények, bódító virágágyak, útvesztő dombi utak labirintjain. A megdicsőült természet mosolya tükrözik mindenben, ősi világ mesterkelt romjai modern környezetben, mitológiai bálványok szabályosra nyírbált, koronás fák vetette árnyékban. Magasztos ez. Ó, mi az, hogy könyvek tolnak a szemembe, fájó csillogási a mámoros léleknek? Századok regéi, korok históriái, multak művészete egy erős, képes álomba olvadnak s az álom hatalmas; parányi, csecsemőlélek sirása kél, mert nem érti, föl nem foghatja e rekapituláló hatalmat.

Csak csörgedezetek tovább, kristálysugarú szökőkutak! Csillog a nagy fényben a márvány, kő, bronz, talán bűbajos éneke is hallik csábos szíréneknek, majdan jajkiáltása sziklavert hajósnak az érzéki fájdalomtól. Szörnyek bukkannak föl, nyomukban a tenger hullámtorka, aztán megint kopár szirt, csak vízi, vad moszatok, odaszikkadt, exotikus növényképletek tarkítják — és bontogatja, simogatja, fonogatja aranyhaját Loreley. Megcsillog az aranyfésű...

Aztán változik a szín. Gyorsan, egy villámpillanatra. Pán furulyája szól csaló, édes melódiával. És fut utána vad, gondolatnélküli raj... Mik alkotják? Gyorsan, sebesen forgolódnak, ki nem vehető körvonalaik, miglen lassan enged a borulat, szürkeség terjeszkedik — és Pán furulyája darabokra török.

Felvonul a hősök, félistenek hirhedt serege, a hogy azt a vak Homér megalkotta. Csatazajba vegyülő szerelem, óriások ereje, királyok, népek dulakodása, intrikák, szüzek sóhaja s a ledér Helena meg a báb Menelausz... Mig a haragos, sötétbiboros tenger csapkod, tornyosodik s az örvényekbe vesznek a megterhelt hajók.

Obeliszk nyúlik az égnek. Ékes hieroglifék hirdetik az egyiptomiak művészetét. Egy darab Nilus kanyarodik itt, nemkülönben a sziklasíri plasztikák és a csonka, kopott piramisok elevenítik föl az ókor művészi erejét.

Aztán átrepüljük edzett acélszárnyakkal a századokat. Itt a lovagkor romantikája. Selyemkendő lobog a kastély ablakában, a szűzlelkű leányzó sóhajától lobog... Valami szivetindító dana zendül a csalitban s a mint rászáll az éjszaka titka, megzörren az avar is, a szél hullámokat, csokolózó vizáratat támaszt a kerti tón, csalogat emberfölötti erejével a természet s a sötétkék mérhetetlen vizen tovasiklik a csónak.

Uralkodók remek alkotása áll előttünk. „Josepho II. Augusto et Maria Teresia Augusta Imperantibus.“ És itt e csodapompás mulató lak szemléletében fölmerül a bámuló lélekben a Habsburgok dicsősége. Mesés ház, mesés emelkedés. Az a XIII. századbéli Habsburg, a kiről legelsőbb szólni Klio, legszebb álmaiban se merenghetett a jövőndő ilyen természetű nagyságáról.

Édes, szép hazám regényes képei ujulnak föl emlékemben, itt, az osztrák királyi pompa kellő közepében. Vén Budának bujdokló völgyei, büszke ormai, a koszorús Kárpátok tündér-szépségei, Erdély büszkeségei. S míg itt kóborlok roskadozó léptekkel, már lelkem hazaszállt, ott gyönyörködik a rejtett völgykatlanokban, pajzán patakocskák mentén és az égbetörő hegyek alján. Ez a mienk, ez a nagy természet önkényes ajándéka, ez a meg nem nyirbált, meg nem csonkitott, szabályozatlan kincs. Itt állván Mária Theresia költséges alkotása előtt, hazámban van lelkem, nem látok többet semmit a Habsburgok ősi fészkenek eme nagy pompájából.

Ujra könyvek tolnak a szemembe, boldog csillogási a hazaröppent léleknek ...

Berkés Imre.

A váci püspök installációja.

Vác városa már hetek óta készült, hogy egyházfejedelmét illően fogadhasa. Az utcák, a merre a menet elhaladt, ünnepi diszt öltöttek.

A papság és a küldöttségek diszruházatai festői hatást keltettek. Legszebben voltak dekorálva a székesegyház és a Konstantin-tér épületei, köztük a papnevelő, a piaristák temploma.

A megyés püspök délelőtt 8 órakor érkezett meg kíséretével Esztergomból külön vonaton. Az indóháznál Andreánszky Gábor báró üdvözölte a püspököt, aki a váróteremben átöltözvén, kíséretével a Konstantin-térre hajtatott. A diszkapu előtt a városi küldöttség élén Zádor János polgármester lelkes szavakkal üdvözölte a püspököt, mire a püspök a szeretet, hűség és áldozatkészség hármasságát jellegűen választva, hangsúlyozta, hogy mint a város első polgára, első kíván lenni amaz erények gyakorlásában. A rövid válasz után a menet tarackdurrogás, harangzúgás és ezernyi néptömeg éljenzései között a szentháromság-téren át a székesegyház elé érkezett. Megnyitoul Gajary Géza országgyűlési képviselő vezette a város és környék legényeiből alakult bandériumot, mely után a püspök diszfogata és kísérete következtek. Következett a városok küldöttségei diszesebbnél diszesebb öltözékekben fogataikon.

A kocsisort a város tisztikara diszmagyarban gyalog követte. Utánuk ment az egyesületek végtelen hosszú sora.

A székesegyház lépcsőzetén virágszóró leányok sorfala közt haladt a főpap, az egyházmegye papsága és a káptalan, melynek nevében Virter Lajos nagyprépost mondott Isten hozottat. Csávolszky József pedig a főpapi hatalom jelvényeit és a templom kulcsait nyújtotta át. A püspök ezután a templom szentélyébe vonult és mise előtt fennkölt beszédet tartott.

Boldogult elődjéről a legnagyobb kegyelettel emlékezett meg. Majd az ünnepi misét celebrálta s ezután a jelenvolt híveknek szent beszédet mondott. A templomi szertartás után a püspöki székházba tért s fogadta a küldöttségeket. Végül a Kuria nagyvendéglő disztermében mintegy háromszáz terítékű diszebéd volt. Az új püspök pohárköszöntőjében a pápára és a királyra az Isten áldását kérte.

Este 8 órakor a városház-térről a püspöki palota elé fáklýsmentet vonult, a hol a daloskór éneke után Gajary Géza üdvözölte az erkélyen megjelent püspököt, aki viszont válaszolt s a dalosok ismételt éneke után az ünnepség véget ért.

Madách lyrai költészete.

Irta: BECKER HUGÓ.

(Folytatás.)

A költőnek folytonos elfoglaltságában és munkálkodásában nem maradt ideje, hogy verseinek nagy részét csiszolja, csinosítsa. Az eszme és hasonlat verseiben rendszeren jó, csak hogy pongyolán, az ötletet első pillanatában veté papírra, a nélkül, hogy később a legtöbben javíthatott volna. Sok hasonlata nemcsak csonka és hiányos, hanem olykor még izléstelen is. Nagyon jól tudta és érezte azt ő maga is. Hogy szándékában volt verseinek nagy részét átdolgozni és tökéletesebb formába önteni, onnét is kitudnik, hogy azokat haláláig íróasztala fiókjában rejtegette, sokat javítgatott és egynéhány e javítás következtében, mint pl. Szontághoz írt költői levele, több variációban is maradt ránk. Mivel azonban irni nem nagyon szeretett s verseit rendszeren mások által iratta le, — a mellett még folyton betegeskedett is, e szándékát meg nem valósíthatta.

Leggyengébbek tisztán lírai költeményei, kivéve azokat, melyekben saját alaphangulata, az elégikus jut kifejezésre.

Madách nem született lírikus költőnek. Természete, vérmérséklete, életviszonyai, gondolkozásmódja nem utalta e műfajra. Madách csendes, meditativ, lírikusan gondolkozó fő volt és ugyanazért lelkesedése, képzelmi ereje a lírikus költő alapeleme, mérsékelt, józan, felette ritkán rapszodikus, magával ragadós.

A gyorsan változó események és érzelmek befolyása alatt álló lírikus naiv vidámsága, hevesen kitörő szenvedélye, rajongása nem az ő osztályrésze, ahelyett inkább megfontolt, józan, a mi kifejezéseinek nyugalmában és méltóságában jut leginkább érvényre. Minden gondolata és érzelme csak a bölcsélet szítáján átszűrődve jut versformába. Ritkán szólal meg a szenvedélyesség a felhevülés hangján és csak nagymérvű elkeseredésében tud magasabbra szárnyalni. A melegebb, szívhez szóló, könnyre, mosolyra, ellágyulásra készítő hangot a természet tőle mintha megtagadta volna.

Egy másik jellemző vonása a mélabús, sőt pesszimizmusig emelkedő hangok előszeretete. E sokszor lehangoló tónust azonban szerencséjére törhetetlen, a nagy és nemesért rajongó ideálmusa szokta ellensúlyozni. Érezzük melegen dobogó szívének lüktetését s ha tőle függne a világ folyása, a bűn keservesebben lakolna s az erény mindig győzedelmeskednék.

Állandó csalódása és kiábrándulása onnan ered, hogy bensejében a világról és emberekről alkotott tökély képe a valóságban halványabb színekben sokszor még eltorzítva is kiábrándítá. Tiszta ideálmustól áthatott képzelméhez mérte a világot és rendesen gyarlónak, tökéletlennek, az elkeseredés pillanataiban pedig néha aljannak, gonoszsnak találta. A mint hiába kereste a tiszta szerelmet, nem akadt az érdektelen hazafiság, barátság és igazi nagyságra sem. Innen folyton hányódó lelkének borongó lehangoltsága, elégedetlensége, kétségbeesése és elkeseredése is.

Mi sem jellemezhetjük őt jobban, mint ő önmagát:

Szívem, mint elkényeztetett
Gyermek, soh'sem elégedett,
Többet-többet óhajt,
A félbirásnak kinja őt,
Fut a jelen, jövőm gyötör,
Felhőt fölémbe hajt.

(Borbálához, I. k. 4. l.)

A mulandóságnak hatalmas epopéája érik meg lassanként elméjében, mely végül az Ember tragédiájában, 2-ik énjének: Ádámjának születésével jut teljes kifejezésre.

Csakhogy míg lírájában a hang sokszor szintelen, a ködösbe elmosódik, vagy valami erősebb hangulatot, mélyebb benyomást hátra nem hagy, addig az Ember tragédiájában a hangulat és gondolat határozottabb s a melankolia mellett ott találjuk a tette, életre hívó erélyt, mely Ádámot a bágyadt, egyhangú tétlenségéből kiragadja.

Költészetének varázsa e mélabús szemlélődésben, mint lényének legtermészetesebb sajátságában keresendő.

(Folytatása következik.)

Szólok Ő Magasságaikhoz.

Mondok, mán csak mögszólatok, me' hogy szép asszony csábitja jaz szívemét, hogy pillantanék ebbe jaz előkellő világba, mivel hogy ma napság szerelóm emeli jaz embört magas pócra.

„Fényös a te szömöd, ragyog is“ gondúttam, mikor a szerkesztőnö sürgette, hogy csak bátran, no, szójjak.

De mive' hogy

Azért madár, hogy daloljon,
Azért asszony, hogy megcsaljon!

úgy danolják, hát rajtam is mögeshetik, hogy annak a szép asszonynak a szöme másra is csak úgy villog, mint én rám, hát tetszik tunyi szöget-szöggele, én is nézők másfelé is!

Ehun ni, épen kapóra gyütt ez az eszemadta Gitta kisasszony, majd mondhatnám: gyüsz te szögám, épen neköm való vagy! Nassám, vagy Nassága, mert iskolázott embör vagyok ám, ennél fogva aszondom, hogy nagyon kár vótt azokba a fősőbb iskolába bévül kerünyi, mert az csak rontja a természetös szépségít az asszonynépnék.

Sz'en elhiszem, hogy vótt mán élettapasztalata (ezután még több lösz), mert biz igaz a' hogy tapéntat a földolog, ebben rejlik az élet tudományá kellő helyen és időben jaz tapéntat!...

No-no, hisz' mindön szépségös néembernek módjában van bizamas rendület kibocsátányi, aszondom én is möghaagatom egyiknek is, másiknak is jaz rendületit úgy bizaamasan.

Hanem lelköm adta Nassága, kár az időt pocsekónyi hómi gymnásistára pislogatással, mondok kárba vész annak a szögény fiúnak a tanulásra való ideje, mondok ehun vagyok én la, én már letöttem az éröttségít, oztán had mönjön a többi hajóstul Kinába, möglöszünk mi magunkban is bizaamasan röndölközve.

Szépségös kis galamb, nehéz dolog kilencszáz évre visszamönni mög politizányi, mondok ha mán ősi nemös állapotokra akar az embör hivatkoznyi, legtisztességösebb igazságot tanálunk jaz Ádám-Eva érzéköny történetjiben. E mán csak előkellő, mert jaz ősembörök legközelebb álltak az Uristenhöz, e mán a legtisztább igazság és a legnemösebb előkellőség, ha csak rágondúlok is, el fog jaz áhitat, azért aszondom, röndnek muszáj lönnyi, had' mönjön utjára jaz a század katonaság is hannagyostul, me' hogy vagy kautió, vagy kautió nekül megy az esmérkedés a szörént, a mint tisztösségös vagy nem tisztösségös.

Mögén csak aszondom, hogy nállam nem köll kautió, hát mondok mindönképpen tisztösségös dolog neköm bizalmi rendületöt nyilvánítani. Szögálatjára állok azért mindön előkellőségnek tisztölettel, utbaigazitással mindön körülményekben, me' hogy mostanság mög nem löhet esmérni, kibem mi röjlik, pógári szömély-e vagy föség, mög köll ezt magyarázni, hogy szerelöm az oka mindönnek. Flammarion is aszongya, hogy jaz csellagokbú nagy veszödelöm támadhat, akár lánynak, akár asszonymnak szöme legyen jaz csellag.

Könnyen mögvakúhat mög eszit vöszi jaz embör, mikor mögtapasztalja jaz ragyogását, innét van, hogy a csellagragyogás mög a hercögi mög királyi koronák olyan szépen össze illenök, mögelökellösödik utójára a világon mindön, nemcsak kilencszáz év alatt, hanem Ádám-Evától kezdve egészen az én barnapirostra égött, ezüstkupaku tajtpipámig, aszondom.

Bocsánatot kérök, ha talán valakit mögsértöttem! . . .

Szivemhöl nött mán jaz előkellő világ, azért pártfogásomba vösöm és szögálatjára állok mindön ösnömös ügyben, mert kéröm még én is löhetök király is Kinában vagy máshol, mög osztán engöm is mögszerethet egy hercögi szépség, vagy én mögszerethetök egy hercögi szépségöt.

Majd feledöm kérdözni, ha mög nem sérteném, Gitta kisasszony Nassága, hercögkisasszony maga? Én nem vagyok hercög, de még az is löhetök valakinek az kedveért, tisztölettel

Hasznos András.

Æ hét története.

Erzsébet királynénk szobrát a Szent György-téren állitják föl. A király hozzájárult a szobor elhelyezésének a tervéhez. A terv szerint a szobor a királyi várpalota északi szárnya és a Lovarda-utca tengelyének metsző pontjára kerül. A királyi palotához vezető ut szabadon marad. A sikló oldalán díszes teret alkotnak. A térről a lánchíd irányában az elipszen át kényelmes lépcsős utat terveznek.

A király hetvenedik születésnapját nagy fényvel ülik meg augusztus 18-án a fővárosban. Reggel kilenc órakor nagy tábori mise lesz a vérmezőn, mely után Lobkovitz Rudolf herceg hadtestparancsnok diszszemlét tart a helyörségi csapatok felett. Az ünnepi nagymise délelött tíz órakor lesz a Mátyás-templomban, hol Vaszary Kolos biboros-hercegprimás pontifikál. Mise után fogadás lesz a miniszterelnöki palotában. Délután három órakor Széll Kálmán és Lobkovitz herceg diszebédet adnak palotáikban. A budapesti polgári lövészegylet is nagyszabásu ünnepélyt rendez a király születése napján.

Ferenc Ferdinánd főherceg nejével inkognitóban Helgolandba utazott.

Ferenc Szalvátor és Mária Valéria főhercegnő julius 31-én ünnepelték egybekelésük tizedik évfordulóját Ischlben. Ez alkalomból ő felsége és az ott időző fejedelmi személyek üdvözölték őket.

A király Folliot de Crenneville-Puetet Viktor első osztályu követségi tanácsosnak a Ferenc József-rend csillagos középkeresztjét adományozta.

Alfréd, Edinburg hercege, a mostani szász-koburg-gótai uralkodó herceg meghalt a rosenau kastélyban.

Alfréd herceg, Viktória királyné másodszületett fia, Windsorbán született 1844-ben. 1862-ben Görögország királyává választották, de a koronát nem fogadta el. Egy Q Farnel nevű ír 1868-ban orvtámadást követett el ellene, de a herceg csak könnyű sebet kapott. Alfréd herceg nagy utazásokat tett Japánban, Chinában és Indiában. 1874-ben nőül vette Mária hercegnőt, II. Sándor császár leányát. A házasságból öt gyermeke származott. Midőn nagybátyja, II. Ernő, Szász-Koburg-Gotha hercege 1893. augusztus 22-én gyermektelenül hunyt el, a hercegség ő reá szállott. Trónraléptekor a német fejedelmi méltósággal össze nem férő angol hivatalairól és pedig a tengernagyságról s a titkos tanácsosi méltóságáról lemondott. Uralkodása alatt nem igen elégitette ki a hozzá fűzött reményt, mert mindenben a reakcionárius hírű Strengé miniszterelnökre hallgatott. Alfréd herceg fia, Alfréd trónörökös, ki 1874-ben született Londonban s akit ez előtt öt évvel nagykorúnak nyilvánítottak, tavaly február 16-án meghalt Meránban. Most a walesi herceget illette volna meg Koburg és Gótha hercegségeiben az örökösödési törvény szerint a trón, ámde fiaival egyetértve, igényeiről már régebben lemondott s Arthur connaughti herceg, Viktória királynő harmadik fia, tekintendő Kóburg-Gótha trónörökösének, amint ezt 1889-ben április 10-dikén Strengé miniszterelnök a rendeknek tudtára adta. Az elhunyt herceg leányai közül Mária Ferdinánd román trónörököshöz, Viktória Ernő Lajos hesszeni nagyherceghez, Alexandra Hohenlohe-Langenburg Ernő herceghez ment feleségül. A legifjabb leány, Beatrix hercegnő még nem ment férjhez.

Alfréd herceget hosszú, kínos szenvedéstől mentette meg hirtelen halála. A herceg májusban Herkulesfürdőn jó sikerrel keresett gyógyulást reumatikus baja ellen. Juniusban azonban torokbaj mutatkozott, amely fenyegetővé kezdett válni. Julius 22-én a bécsi specialisták rákdaganatok képződését konstataáltak a nyelve tövében. A beteg herceg családja kívánságára a rosenau kastélyba ment, hol gyógyulást remélt találni, de a szivszélhűdés hirtelen véget vetett életének. A herceg nem tudta, mi baja van és azért reménykedett az utolsó percig.

Kóburgba érkeztek a temetésre: a weimári nagyherceg, Albert schleswig-holsteini herceg és a Connaughti herceg; Károly Eduárd herceg nagybátyját két huszárruhában várta a pályaudvaron. A connaughti herceg fia és Anglia jövődöbeli trónörököse. Egy órával az angol hercegek előtt érkezett meg lord Hoptocon az angol királynő képviselőjében és Momson lord a connaughti herceg udvari marsalljának fia. Ezekon kívül megérkeztek a temetésre Károly Eduárd herceg volt hadsegédei is.

Vilmos császár augusztus 4-én érkezett meg a pályaudvarra, a hol fogadására megjelentek Károly Ede herceg, Hohenlohe örökös herceg, a hesszeni nagyherceg, a román trónörökös és a yorki herceg. A német császár tengernagyi egyenruhában jelent meg és a fekete sas-rendet viselte. A császár az ifjú herceggel és Hohenlohe örökös herceggel hosszabb ideig beszélgetett.

A boldogult hült tetemeit nagy pompával vitték át a rosenau kastélyból a Móric-templomba. A menet élén a 95-ik gyalogezred harmadik zászlóalja haladt. A koporsót kocsin követte a hercegi család. Mikor a menet a város határába ért, a hercegi hölgyek a Móric-templomhoz hajtottak, míg a hesszeni nagyherceg és Hohenlohe-Langenburg herceg régens gyalog haladt a koporsó mögött. Utánuk mentek a minisztérium tagjai, az udvari méltóságok, a birodalmi és városi hatóságok s a nagy gyászoló közönség. A templom bejáratánál az ország papsága várta a menetet.

Mesalliance a Wittelsbach-családban. Münchenből az a hír kapott szárnyra, hogy Klára, bajor királyi hercegnő feleségévé lesz Cramer-Klett Tivadar bárónak, a ki ezidő szerint egy nagy gyárnak a tulajdonosa és 80 millió értékű vagyonnal bír.

Klára királyi hercegnő ezidő szerint 26 éves és legfiatalabb leánya Adalbert bajor hercegnek, a ki ifjabb testvére volt a mostani régens-hercegnek. A hercegi menyasszony egyik testvére Lajos Ferdinánd herceg, a ki, miként nagybátyja, Károly Tivadar, az orvosi tudományoknak szentelte életét. A herceg XII. Alfonz spanyol király nővérét vette nőül. A hercegnő második fitestvére Alfonz herceg, kinek felesége, egy orléans-i hercegnő, a párisi bazárégnél szerencsétlenül kimult alençon hercegnő leánya. Klára hercegnőnek két nővére van. Az egyik a génuai hercegnek, az olasz királyné testvéreinek a felesége, a másik Elvira, Wrbna osztrák gróf neje.

A hercegi család igen buzgó hive a katolikus egyháznak, Klára hercegnő egy női kolostornak apátnői tisztét viseli. Annál meglepőbb, hogy Klára hercegnő jövődöbeli férje protestáns. Ettől eltekintve, jelentékeny összegeket adott a Benedek-rendiek kolostorának s amyi jelét adta a katolikus egyház iránt való szeretetének, hogy leg-

közelebbre várható áttérése a katolikus hitre és ezzel el lesz háritva a legnagyobb akadály.

A báró édesatyja 1876-ban emeltetett a nemesek sorába II. Lajos király által.

Cramer-Klett hohenascheni birtokáról gyakran tesz látogatást a közeli Wildenwart-kastélyban, a hol osztrák-modenai Adelgunda hercegnő, Luitpold régens-herceg nyaral. A hercegnő sokat beszélt Klára hercegnőnek a fiatal báró érzelmeiről. Mégis kérdés, hogy az ifju szerelmesek egymáséi lesznek-e, vagy az állami raison elszakítja őket egymástól? Illetékes helyen hallgatnak erről, de azért nem cáfolják meg.

Az olasz király még ravatalán feküdt s már az a hir járta be a világot, hogy a szerb király ellen követtek el merényletet s ez után a hir után, mely ugyan nem nyert megerősítést, nyomban következett a perzsa sah elleni merénylet, a ki most Párisban tartózkodik. A merénylet lefolyásáról a hírek elágazók s a következőképen szólnak: A mikor a perzsa sah a Palais des Souverains-t kocsin elhagyta, egy olasz ember törrel megtámadta. A sah torkon ragadta a támadót, jobbról-balról arcul ütötte, azután revolvert szegzett a fejének. A merénylőt letartóztatták. Parent francia tábornok, a ki a fejedelemmel szemben ült, azt mondja, hogy a merénylő revolverrel támadta meg a fejedelmet. A letartóztatott merénylő 27—28 éves. Franciául beszél, de délies kiejtéssel.

A sah az esetet megelőzőleg levelet kapott egy anarkistától, melyben tudtára adja a merényletet s óva inti a vigyázatra, de a sah nem fektetett rá sulyt, mindazonáltal átadta a levelet a rendőrségnek.

Eddig a merénylő mindent tagad s a vizsgálaton csak annyit sikerült megtudni, hogy a merénylő neve Francois Salson és Montnaurban (Aveyron) született 1867-ben.

A perzsa sah a legutóbbi események és az olasz királyi család gyásza miatt le fog mondani arról a tervéről, hogy Angliát meglátogassa.

A merényletről maga sürgönyözött Teheránba.

A király udvari gyászt rendelt I. Umberto olasz királyért, mely folyó hó 5-én vette kezdetét és tart szeptember 1-ig. A tábornokok, vezérkari és főtisztek az egész idő alatt fátyolt viselnek a bal karjukon, szolgálaton kívül. A titkos tanácsosok és kamarások az első két hétben az ugynevezett kis egyenruhában, fátyollal a balkarjukon s homályos karddal jelennek meg, a második hétben ugyanigy, de aranyozott karddal.

Odescalchi Boldizsár herceg ellen merényletet követtek el a herceg olaszországi szanta-marinellai birtokán. A merénylő fegyvere veszedelmes sebet ejtett a hercegen. Odescalchi Boldizsár herceg az Odescalchi hercegi család mostani feje. A család egyike Olaszország leggazdagabb és legtekintélyesebb főuri családjainak s házasság útján atyafiságban van csaknem az egész európai főnemességgel. Az Odescalchi családból származott XI. Ince pápa is, a ki 1676-tól 1689-ig ült Szent Péter trónján. A család tagjai spanyol grandok, mostani feje pedig szerémi herceg, s mint ilyen, magyar mágnás. A herceg most 56 éves. felesége Rucellai grófnő.

Losonci Gyürky István gróf, Gyürky Ábrahám gróf v. b. t. t. és orczy Orczy Sarolta bárónő fia örök hűséget esküdött rudnoi és divékujfalusi Rudnay Margitnak, Rudnay József nagybirtokos és neje farádi Veres Szilárda leányának. Az ifju pár az esküvő után Párisba utazott.

Zichy Gyula gróf, pápai kamarás, dr. Zichy János gróf, országos képviselő öcsce, július 27-én tette le a római Gergely-egyetemen a jogtudományokból a doktori szigorlatokat. Az uj doktort azonnal föl is eskették.

Dessewffy Sándor csanádi püspök pásztorlevelet adott ki, a melyben kiemeli, hogy a magyar kereszténység jubileuma mellett egy másik politikai és nemzeti szempontból is nagy évfordulót ünnepel Magyarország: a magyar királyság megalapításának kilencszázados évfordulóját. Megemlékezik még a püspöki levél Szent Gellérről, az első csanádi püspökről, az első magyar vértanuról, Szent Istvánnak apostoli munkájában lelkes segítőjáról, kiemelve Szent Gellértnek a magyar nemzet keresztény nevelése körül szerzett érdemeit.

Szent Gellért emlékezetére ez év őszén szeptember 24-én az érdemes főpap zarándoklatot vezet Velencébe, Szent Gellért szülőföldjére, a hol az első magyar vértanu püspök ereklyéi is vannak.

Teleszky Dezső huszár főhadnagy, néhai Teleszky István fia, augusztus 9-én veszi nőül Nagy-Szebenben gróf Liechtenberg-Mordax Arthur cs. és kir. altábornagy leányát, Karolinát.

A király Hottovinsky Károly helyettes alesperes és balassa-gyarmati köz-tiszteletben álló plébánost, valamint Novák Lajos szentszéki ülnök és budapesti főgimnáziumi hittanárt az esztergomi főkáptalan tiszteletbeli kanonokjaivá kinevezte.

A király a diakovári székes-káptalanban Babity Gábor olvasó-kanonoknak a nagyprépostságra, dr. Babity István éneklő-kanonoknak az olvasó-kanonokságra, dr. Vorzsák Engelbert örkanonoknak az éneklő-kanonokságra, Szeszták József székes-egyházi főesperesnek az örkanonokságra, végül Csizmarevics Simon idősb mesterkanonoknak a székes-egyházi főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, Szajnovics Márk alesperest és slakovcei plébánost ugyanazon székes-káptalanhoz idősb mesterkanonokká nevezte ki.

Molnár Evelin, Molnár Albert makói állami főgimnáziumi tanár leánya, a ki a zürichi egyetemen végezte tanulmányait, sikerrel tette le a vizsgát. A kisasszony a fizikai és matematikai szakra készült s a vizsgán alapos tudását fényesen igazolta. Kitűnő disszertációjára való tekintettel a tudori oklevelet minden külön vizsgálat nélkül megkapta.

Özvegy Crouy-Chanel Frigyesné, született moysfalvi Gyurcsányi Terézia, július 27-én hosszas szenvedés után 77 éves korában meghalt Vácott. Halálát fia, gróf Crouy-Chanel Endre és neje, született semsei Semsey Livia és ezeknek gyermekei: István, László, Mária, Andrea, Margit, József, Péter és sógorai: gróf Crouy-Chanel Gusztáv és Vilmos és gróf Saint Marson Fülöp gyászolják.

A Crouy-család családfáját egészen az Árpád királyi nemzetségig viszi fel s így egyike a legrégebb nemes családoknak.

A boldogult agg urnó halála nagy csapás a váci szegényekre, mert legfőbb istápolójukat veszítették el benne. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Hült tetemeit ideiglenesen a váci Ferenciek-templomának sírboltjában helyezték el, a honnan a petényi családi sírboltba fogják szállítani.

Zala György a napokban jelentette be a gödöllői Erzsébet-szobor-bizottságnak, hogy az emlékművet a meghatározott időre — októberre — nem képes elkészíteni, minek következtében a bizottság felkérte Róna Józsefet Erzsébet királyné szobrának elkészítésére. A művész elfogadta a megbízást s nyomban hozzá is fogott a mű mintázásához.

Augusztus 10-én be fogja mutatni a szobor két mintáját a bizottságnak és október 28-án a király és az egész udvar jelenlétében le fogják leplezni az emlékművet.

A fővárosi mentők javára augusztus 1-én rózsáünnepélyt rendeztek a városligetben. Kora délután már hullámozott a nép. A rögtönzött sátorokban bájos nők árulták a pezsgőt, hűsítőket, süteményeket, virágot és levelezőlapokat. Mig a vásár tartott, egy csodás Barnum-muzeumot is mutogattak. A katonazenekarok folyton játszottak. Egy teremben hangverseny volt, melyen énekeltek, zongoráztak és magánjeleneteket adtak elő. A tó mellett tűzijáték volt s a rakéták ugyancsak pattogtak. A tavon dalárdás csónakok jártak-keltek. Az egész terület színes lampionokkal volt világítva. A pavillonban éjfélkor táncra kerekedtek s a karzatokról rózsakonfettit szórtak alá. A jótékony multság egészben véve jól sikerült s a mentők egyesületének körülbelül tízezer koronát jövedelmezett.

A hazai fürdőkben a legutóbbi kimutatások szerint a vendégek száma a következő: Balaton-Füreden 1485, Csorbai-tónál: 3755, Csik-Tusnádon 896, Herkules-füredn 4657, Pöstyénben 3618, Hársfalván 509, Siófokon 4322, Tatra-Füreden 975, Uj-Tátrafüreden 712, Alsó-Tátrafüreden 463, Tatra-Lomnicon 159, Lubló-füredn 614, Stubnya-füredn 1110, Lipiken 1904.

Szájpadlás nélküli fogak * * Fölöslegessé teszik az inylemez használatát.
A szájból kivenni nem kell, nem is szabad. * *
* * * * * Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula speciálista szájpadlás nélküli műfogak készítésében
Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 38. szám.

Szerkesztői üzenetek

Főtisztelendő M. K. urnak. Kivánsága szerint intéztünk el mindent. Főtisztelendőséged új helyzetének csak szívünkbeli jövő üdvözetünket tolmácsoljuk.

G. B. J. urhölgynek. Köszönet.

Sarmaság képezi most vágyaink netovábbját.

Gr. K. J. urnak. Méltóságod óhajtatásának legközelebb eleget fogunk tenni. De a kértről mi sem mondtunk le.

— A női szépség ápolása, fentartása és emelésére legjobban ajánlhatjuk mai számunkban megjelent Bantler Ödön kitünő hírnévnek örvendő „Szent-Miklós“-gyógyszertára (Temesvár) által előállított kozmetikai szereket, melyek mentesek minden károsan ható anyagtól és mint számtalan esetben beigazoltatott, meglepő sikerrel és teljes meglepéssel használják.

KÖNIG IZIDOR

műbutorasztalos és diszítő.

Budapest, VII., Aréna-ut 7/a.

Az arany érdem-kereszt és a spanyol koronás arany-érem tulajdonosa. 1885. Budapest nagy díszoklevéllé díj. 1888. Brüsseli világiállítás díszoklevéllé díj. 1896. ezredévi kiáll. nagy áll. arany-érem, stb.

13-9

FENYŐHÁZA

(Liptómege) **Dr. Wlasiich Gyula** kultusminiszter ur kedvenc üdülőhelye. — **Állami nyaralótételep, éghajlati gyógyhely, vizgyógyintézet.** A Tatra hegység fenyvesei között védett helyen, üdítő, pormentes völgyben fekszik Fenyőháza, a Nagy-Tatra gyógygy. — **Szállás:** **Idény:** május 1-től október végéig. A szállodák egész éven át nyitva állanak. — **Ételmezés:** étlap vagy megegyezés (4 szálloda és 20 nyaralóban 210 modern és kényelmes szobával). Árak: július-augusztusban naponként 1 frtől 2 frt 50 krig. Elő- és utóévad 25 százalékkal olcsóbb. Minden épület hegyi forrás-vízvezetékkel van ellátva. — **Ételmezés:** étlap vagy megegyezés szerint. Egész penzio lakással, júliust és augusztust kivéve, **személyenként napi 4 korona.** Table d'hôte 6 fogással 2 korona 40 fillér. — **Szórakozásra:** kiterjedt 80 Klm. kocsizó, séta és erdei utak, gyógyterem, kávéház, 2 lawn tennis, díszes tekepálya stb. stb. szolgálnak. — **Fürdők:** vizgyógyintézet, meleg fürdők, uszoda. — Vasút, posta, távirtd. helyben. — Megkeresésekre szívesen válaszol.

JAHN NANDOR BÉRI

WESZELSZKY A.

órás és ékszerész

keresek törvényszéki bejegyzett cég.

Budapest,

Kossuth Lajos-utca 13.

az „Udvári“ kávéházzal szemben.

5-5

Zongoratanárnő

kiváló szakismerettel, kellemes modorral, órák adására ajánlkozik a fővárosban, vagy a közel vidékre.

Címe a kiadóhivatalban.

10-9

Szép, tiszta, tünde arebört ér el mindenki a
JUNO-KENŐCS

(kéz- és arckkenőcs használata által.)

Nem tartalmaz higany- vagy ólomsókat, sem egyéb mérges alkotórészeket, miért is

teljesen ártalmatlan.

Biztosan és gyorsan távolít el szeplőt, májfoltot, pörspenéseket (vimmerli), bőrtakát (mitessert), bőrhámlást, napégetést, arcvereosséget stb. I. sz. tégyel 1 kor. (50 kr.) A hozzávaló JUNO-szappan 60 fill. (30 kr.)

JUNO-KENŐCS II. sz. még finomabb és hatásosabb, mint az I. sz. Tégyelje: 2 korona (1 frt.) Hozzávaló folyékony JUNO-szappan 80 fill. (40 kr.)

JUNO -puder (fehér, rózsza és krém színű), egy doboz 1 korona (50 kr.)
-fogpaszta, szappan nélkül 1 korona (50 kr.)
-fogszájviz, egy üveg 60 fillér (30 kr.)

Juno hajfestőszer (Chromatique de Juno). Tökéletesen ártalmatlan szer, ősz vagy vörös hajzatnak (bajusz, szakáll) szőke, barna vagy fekete színre való kényelmes és állandó festésére. Nem kopik, sem mosás által, sem a gőzfürdőben nem hagyja színét.

A használati utasítás szoros betartása mellett a festés nem sikerülése teljesen ki van zárva.

Egy tok ára 4 korona.

Főnti szerek nagyszerű hatását az elismerő- és köszöntő levelek ezrei igazolják. Kapható a nagyobb gyógyszertárakban, direkte megrendelhető:

BANTLER ÖDÖN „Szent Miklós“-gyógyszertárában **TEMESVÁR**, Király-utca 15. sz., tessék határozottan Bantler-féle temesvári, Junokészítményeket kérni.

10-8

SZALON-CIMBALOM

pedálos, barna vagy fekete színben, kitűnő erős csengő hanggal, erős szerkezettel, 3 évi jótállással. — Bolti ára 300 korona, **nálam 150 kor.-ért kapható.** Alapos tanítást is elvállalok havi 16 k.-ért

Árjegyzéket bérmentve küld

JEGESI GÉZA

cimbalom-készítő,
a vaskoronás cimbalom
főitalója

Készítési telepe: **Budapest, VII., Nefelejts-utca 43.**

Eladás 20 koronás havi részletekre is.

52-20

Arany oklevél. Budapest, 1896.

Kitűnő munka, kitűnő ízlet és kiváló átalakításért. Millenniumi nagy érem.

HREHUSS PÁL

CZIPÉSZ-MESTER 14-14
BUDAPEST, József-tér 5.

Írdetések mérsékelt áron felvételnek e lap kiadó-hivatalában. Budapest, István-út 40.

Legjobb magyar pezsgők

VIN DE CABINET

PRÉDA

ARANYCSEPPEK

SPARKLING HUNGARIAN

A fenti pezsgők kitűnő hire messze túl terjed a magyar határon.

Dr. Ludwig Willibald

pezsgőgyáros
NAGY-MAROSON.

Alapított 1800.

Alapított 1800.

Számos kiállításon arany-, ezüstérmekkel és díszlevelekkel kitüntetve.

ZECHMEISTER K. ÉS FIA

József főherceg, ő csász. és királyi Fensége udvari szállítói

méz-, viaszáru-gyára és méhviasz-fehéritése
GYÖRÖTT.

Ajánljuk a Főtiszt. Plébános Urak becses figyelmébe kitűnő minőségű és az egyház rendeleteinek megfelelő valódi méh-viaszból készített templomi és egyéb viaszgyertyáinkat bármely nagyságban.

I-ma méh-viaszgyertya, hosszú vagy rövid alak	1 klg 2 frt 50 kr.
I-ma husvéti méh-viaszgyertya	1 » 2 » 60 »
Sárga méh-viaszgyertya (gyász) hosszú alak	1 » 2 » 20 »
II-da méh-viaszgyertya	1 » 2 » 10 »
II-da husvéti gyertya	1 » 2 » 20 »
Múviaszgyertya hosszú vagy rövid alak	1 » 1 » 40 »
Viasztekercs I-ma, fehér vagy színes	1 » 2 » 60 »
Viasztekercs II-da, fehér vagy színes	1 » 2 » 40 »
Viasztekercs múviaszból sárga, természetes színben	1 » 2 » 20 »
„Guillon” párisi öröklámpa-bél	1 doboz 1 frt 60 kr.
I-ma méhviasz-fáklya egy beles	1 klg 2 frt 60 kr.
II-da » » négy beles	1 » 2 » 20 »
Múviaszfáklya	1 » 1 » 60 »
Gyújtó viasztekercs nem csepegtet, 1 drb 10 kr	1 » 2 » — »
Finom tömjén	1 » 1 » 20 »
Keresztelő-pamut, igen finom, 20 dekás csomag	1 » — » 80 »
Legfinomabb égőolaj előpréssből	1 » — » 46 »

Vesszővel bevont üvegben vagy bádoggannában küldve, az üveg vagy bádogganna circa 5 klg. olajra 80 kr., 10 klg. olajra 1 frt 20 kr., 15 klg. olajra 1 frt 40 kr., 25 klg. olajra 2 forint. Az olaj ára franco-szállítás nélkül értendő.

Guillon-rendszerű szab. öröklámpa-készülék kisebb és nagyobb alakban:

1 rubin vörös kristály-üveg	1 frt 20 kr.
1 doboz szab. bél, kristály lábcskával 0 sz., 1 sz., 2 sz., 3 sz., 4 számú	1 » 60 »
1 védőfedő aranyozva	» 70 »
1 fa- és rézbetét, a lámpaüreg beöltésére	» 60 »
1 tartalék-fémhálcácska	» 12 »
1 olajtölcsér pamuttal	» 18 »

Összesen 4 frt 40 kr.

Mindennemű stearin- és esillár-gyertya jutányos árban.

Részletes árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálunk.

Bármely fajta viaszgyertyánkat — 10 klg. mennyiségtől kezdve — Ausztria-Magyarország bármely posta-, vasut- és hajó-állomására díjmentesen csomagolva, bérmentesen szállítjuk.

Égőolaj, stearin-gyertya stb. árai franco-szállítás nélkül értendők.

Czégünk számos előkelő kitüntetéssel és elismerő levelekkel rendelkezik.

Főtisztelendő Plébániahivatalnak egy évi utólagos fizetési előny.

Teljes tisztelettel

Zechmeister K. és Fia.

26-6